

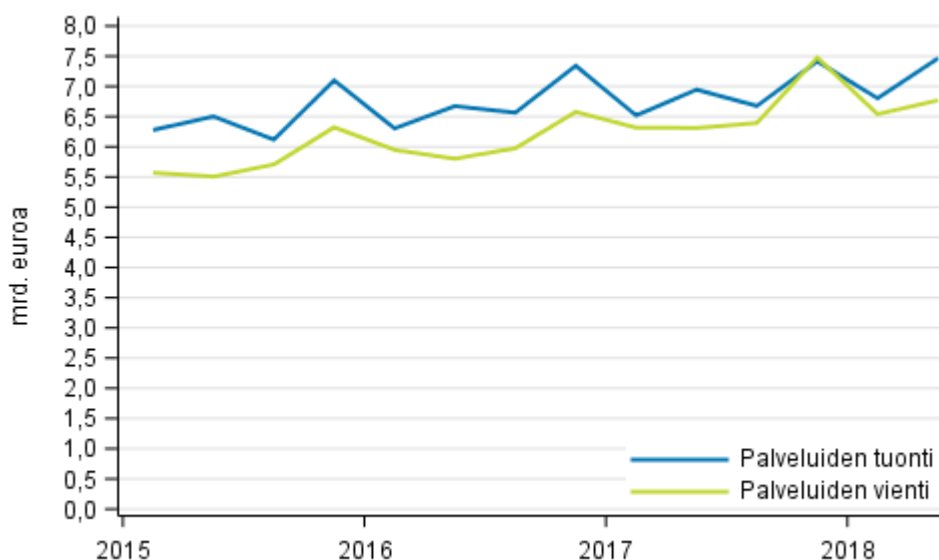
Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

2018, 2. vuosineljännes

Palveluiden ulkomaankauppa kasvussa vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Palveluviennin kasvu jatkui vuoden 2018 toisella neljänneksellä kasvaen 7 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Myös palvelutuonti kasvoi 7 prosenttia. Palveluviennin kasvuun vaikuttivat erityisesti rakentamisen ja projektitoimitusten, kuljetuspalveluiden ja muiden liike-elämän palveluiden viennin kasvu. Ruotsi oli merkittävin vientimaa Suomelle sekä tavaroiden että palveluiden osalta vuonna 2017 ja vuoden 2018 alkupuoliskolla. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastosta, joka on osa [maksutasetta](#).

Palveluiden tuonti ja vienti

Tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettu vienti kasvoi 6 prosenttia ja tuonti 5 prosenttia vuoden 2018 toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Maksutaseen mukainen tavaravienti kasvoi 6 prosenttia ja tavaratuonti 3 prosenttia.

Rakentamisen ja projektitoimitusten ulkomaankauppa kasvoi huomattavasti

Sekä rakentamisen ja projektitoimitusten että muiden liike-elämän palveluiden vienti kasvoi noin 200 miljoonalla eurolla vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuodentakaiseen verrattuna. Rakentamisen ja projektitoimitusten vienti kasvoi 43 prosenttia ja muiden liike-elämän palveluiden vienti 17 prosenttia.

Muiden liike-elämän palveluiden viennin kasvuun vaikutti eniten yli 100 miljoonan euron kasvu alaerässä asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut, johon kuuluvat muun muassa lakiasianpalvelut, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut sekä mainonta, markkinatutkimus ja mielipideselvitykset.

Vain yhden palveluerän vienti väheni merkittävästi. Kyseinen erä, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut (ICT-palvelut), on kuitenkin edelleen viennin suurin palveluerä. ICT-palveluita vietiin 7 prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden vastaavalla neljänneksellä. ICT-palveluiden vienti laski siten yli 100 miljoonalla eurolla.

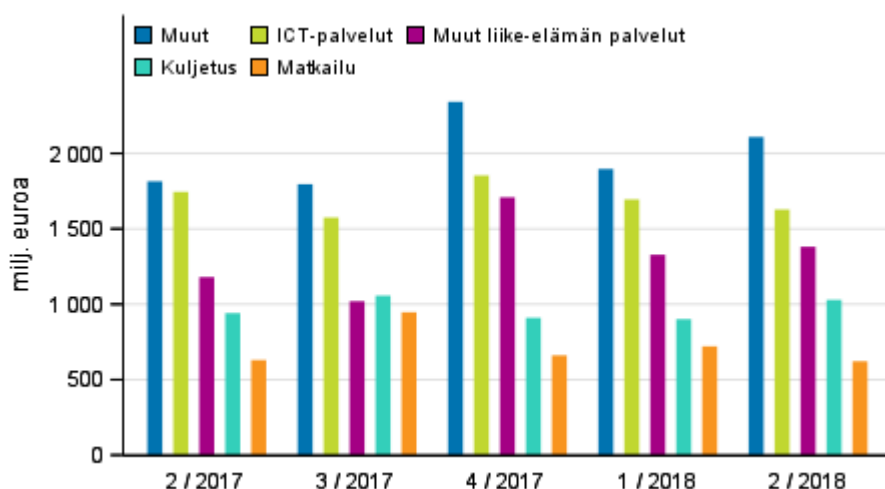
Palvelutuonti kasvoi 7 prosenttia vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Palvelutuonnin kasvuun vaikutti erityisesti rakentamisen ja projektitoimitusten, kuljetuspalveluiden, matkailun ja ICT-palvelutuonnin kasvu. Rakentamista ja projektitoimituksia tuotiin 37 prosenttia enemmän ja ICT-palveluita 13 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Matkailu edelleen alijäämäistä Suomelle

Matkailuviennin (matkailu Suomeen) taso ei muuttunut vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä vuodentakaiseen verrattuna. Matkailumenojen arvo Suomesta ulkomaille, mikä tilastoidaan matkailutuonniksi, kasvoi sen sijaan 11 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Matkailupalveluita tuodaan enemmän kuin niitä viedään. Suomeen saatiin 0,6 miljardin euron arvosta tuloja matkailupalveluista vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Menoja Suomesta ulkomaille kului 1,4 miljardin euron arvosta. Matkailupalvelukauppa on siten alijäämäistä Suomelle.

Palveluiden vienti palveluerittäin

Ruotsi on edelleen Suomen tärkein vientimaa sekä tavaroiden että palveluiden osalta

Ruotsin osuus Suomen palveluviennistä oli 14 prosenttia ja maksutaseen mukaisesta tavaraviennistä 12 prosenttia vuonna 2017. Ruotsi oli siten Suomen tärkein vientimaa vuonna 2017. Toiseksi tärkeimmän tavaravientimaan, Saksan, vastaavat osuudet olivat 8 prosenttia palveluissa ja 9 prosenttia tavaroissa.

Maksutaseessa tavaravienti perustuu omistajuuden muutokseen, ei rajanylitykseen. Tällöin esimerkiksi tavaroiden valmistuttaminen Suomessa ei lisää Suomen tavaravientiä, mikäli tavaroiden omistaja ei muutu. Tavaroiden valmistuttamispalvelut Suomessa näkyvät Suomen palveluviennissä.

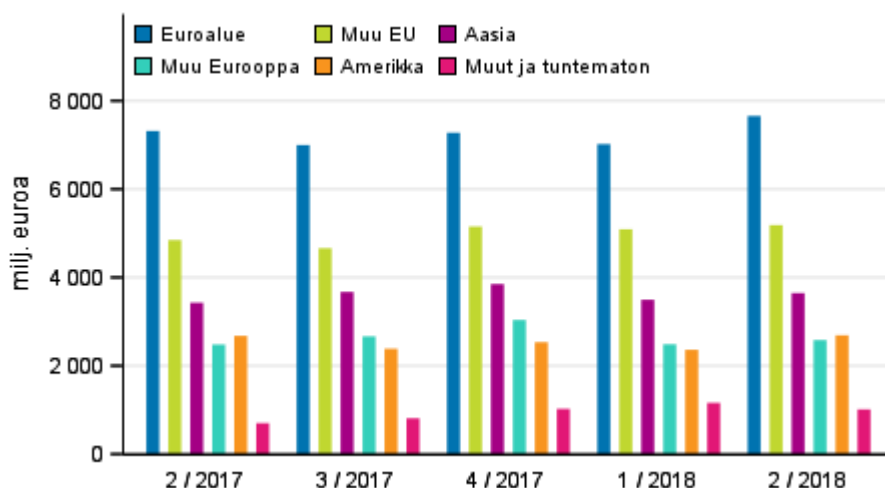
Ruotsiin tavaroita vietiin 1,8 miljardilla eurolla enemmän kuin Saksaan vuonna 2017. Tavaroiden vienti Ruotsiin kasvoi 9 prosenttia ja Saksaan 7 prosenttia vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna.

Maksutaseen mukaisia tavaroita vietiin 0,9 miljardilla eurolla enemmän Ruotsiin kuin Saksaan tammi-kesäkuussa 2018. Saksa ei siten ohittanut Ruotsia tavaraviennin suhteen, vaikka Saksan tavaravienti olikin poikkeuksellisen suuri vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Saksan tavaravientiä nosti merkittävä yksittäinen tavaera.

Tuotannollisten palveluiden vienti Saksaan lähes 70 prosentin kasvussa

Myös palveluita vietiin enemmän Ruotsiin kuin Saksaan vuonna 2017, mutta Saksaan palveluvienti kasvoi 18 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2017. Vastaava kasvuluku Ruotsiin oli 7 prosenttia. Tuotannollisten palveluiden vienti kasvoi jopa 68 prosenttia Saksaan, kun se kasvoi vain 2 prosenttia Ruotsiin vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna.

Maksutaseen mukainen tavaroiden ja palveluiden vienti alueittain

Ulkomaankaupan tilastot

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osa [maksutasetta](#). Tilasto sisältää tavaroiden ja palveluiden erittelyt tarkemmalla tasolla. Maksutaseessa noudatettavat maksutasekäsikirjan (BPM6) ohjeet ja suositukset ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidonjärjestelmän (EKT 2010) kanssa. Kansantalouden tilinpito julkaistaan [neljännes-](#) ja [vuositasolla](#). Rajat ylittävän tavarakaupan tiedot julkaisee [Tulli](#). Tullin julkaisema tavarakauppa toimii lähdeaineistona tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa. Siihen tehdään määritelmistä johtuvia poistoja ja lisäyksiä maksutaseen mukaiseen tavarakauppaan pääsemiseksi.

Tullin tilastopalvelu, tilastot@tulli.fi, 029 552 335.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa.....	5
Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa.....	6
Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa.....	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa

	2017			2018	
	2. vuosi- neljännes	3. vuosi- neljännes	4. vuosi- neljännes	1. vuosi- neljännes	2. vuosi- neljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	21 448	21 192	22 874	21 614	22 774
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	15 136	14 797	15 397	15 073	16 004
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	15 305	14 526	15 415	15 485	16 359
1.1.2 Tehtaaton tuotanto, valmistuttaminen ja välityskauppa	-169	271	-18	-412	-355
1.2 Palvelut yhteensä	6 311	6 395	7 477	6 541	6 770
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	351	371	428	393	404
1.2.2 Kuljetus	941	1 057	910	901	1 029
1.2.3 Matkailu	630	947	661	721	622
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	514	538	700	605	735
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	91	85	114	92	95
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	676	679	945	656	700
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	1 745	1 575	1 854	1 695	1 628
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	1 180	1 020	1 709	1 328	1 381
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	135	107	517	164	174
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	387	349	449	464	498
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	657	564	743	700	709
1.2.9 Muut palvelut	183	123	155	151	175

Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa

	2017			2018	
	2. vuosi- neljännes	3. vuosi- neljännes	4. vuosi- neljännes	1. vuosi- neljännes	2. vuosi- neljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	21 529	20 979	22 502	21 637	22 506
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	14 583	14 303	15 087	14 834	15 041
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	15 575	15 378	16 213	16 166	16 383
1.1.2 Valmistuttaminen	-470	-584	-596	-781	-812
1.1.3 CIF-FOB -muunnos	-943	-927	-974	-973	-988
1.1.4 Muut erot	421	437	444	423	457
1.2 Palvelut yhteensä	6 946	6 676	7 415	6 803	7 465
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	270	314	358	348	328
1.2.2 Kuljetus	1 349	1 356	1 399	1 378	1 491
1.2.3 Matkailu	1 250	1 378	1 303	1 063	1 382
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	420	428	505	391	575
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	266	247	251	230	222
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	241	177	278	232	228
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	788	685	858	869	894
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	2 150	1 897	2 254	2 088	2 135
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	451	422	462	467	391
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	567	439	601	496	538
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	1 131	1 037	1 192	1 125	1 206
1.2.9 Muut palvelut	213	193	208	205	211

Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa

		2017			2018	
		2. vuosi- neljännes	3. vuosi- neljännes	4. vuosi- neljännes	1. vuosi- neljännes	2. vuosi- neljännes
Tuonti	Yhteensä	21 529	20 979	22 502	21 637	22 506
	..Eurooppa	17 018	16 532	17 449	16 770	17 608
EU28	14 116	13 542	14 499	13 394	14 474
Euroalue	8 729	8 122	8 702	8 129	8 811
Alankomaat	1 173	1 128	1 214	1 201	1 338
Saksa	2 629	2 630	2 938	2 529	2 763
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 388	5 419	5 797	5 265	5 663
Britannia	977	940	1 016	930	992
Ruotsi	2 582	2 625	2 876	2 636	2 768
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 901	2 990	2 949	3 376	3 134
Venäjä	1 818	1 735	1 847	2 191	2 020
	..Amerikka	1 400	1 244	1 544	1 357	1 501
Yhdysvallat (USA)	946	795	970	874	1 033
	..Afrikka	178	178	257	325	394
	..Asia	2 835	2 940	3 139	3 081	2 890
Kiina	1 234	1 350	1 372	1 237	1 254
	..Muut ja tuntematon	98	85	114	105	113
Vienti	Yhteensä	21 448	21 192	22 874	21 614	22 774
	..Eurooppa	14 644	14 325	15 467	14 599	15 425
EU28	12 163	11 660	12 431	12 112	12 844
Euroalue	7 317	6 999	7 277	7 020	7 658
Alankomaat	1 194	1 203	1 159	1 375	1 176
Saksa	2 057	1 895	1 919	1 628	2 478
Euroalueen ulkopuolinen EU28	4 846	4 662	5 153	5 092	5 186
Britannia	1 007	1 036	1 207	1 096	1 109
Ruotsi	2 680	2 507	2 783	2 746	2 820
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 481	2 665	3 036	2 486	2 581
Venäjä	1 104	1 255	1 241	1 029	1 045
	..Amerikka	2 677	2 385	2 534	2 361	2 690
Yhdysvallat (USA)	2 010	1 780	1 914	1 788	1 973
	..Afrikka	419	495	649	767	602
	..Asia	3 428	3 671	3 850	3 494	3 646
Kiina	1 065	965	942	1 017	999
	..Muut ja tuntematon	280	315	374	393	410

Tietojen tarkentuminen

Maksutaseen mukaisten tavaroiden ja palveluiden tarkentuminen, milj. euroa

		1. julkistus	Edellinen julkistus (2018-06-15)	Uusin julkistus (2018-09-14)	Tarkentuminen
Tavaratuonti	2017Q1	13 978	14 162	14 047	69
	2017Q2	14 678	14 560	14 583	-95
	2017Q3	13 740	14 099	14 303	563
	2017Q4	14 962	14 962	15 087	125
	2018Q1	15 117	15 117	14 834	-283
Tavaravienti	2017Q1	14 461	14 679	14 399	-62
	2017Q2	15 514	15 243	15 136	-378
	2017Q3	14 405	14 678	14 797	392
	2017Q4	15 380	15 380	15 397	17
	2018Q1	15 450	15 450	15 073	-377
Palvelutuonti	2017Q1	6 284	6 473	6 519	235
	2017Q2	6 720	6 897	6 946	226
	2017Q3	6 515	6 620	6 676	161
	2017Q4	7 452	7 452	7 415	-37
	2018Q1	6 776	6 776	6 803	27
Palveluvienti	2017Q1	5 900	6 254	6 316	416
	2017Q2	6 184	6 257	6 311	127
	2017Q3	6 282	6 312	6 395	113
	2017Q4	7 449	7 449	7 477	28
	2018Q1	6 378	6 378	6 541	163

Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto kuvaa Tavaroiden ja palveluiden vientiä ja tuontia karkealla tuote- ja aluejaottelulla neljännesvuositasolla. Tilasto kuvaa ulkomaankaupan kokonaisuutta ja muodostaa linkin IMTS-manuaalin (International Merchandise Trade Statistics, Tulli) ja BPM-manuaalin (Balance of Payments Manual, maksutase) mukaisen tavarakaupan välille. Palvelukaupan osalta noudatetaan Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan MSITS 2010 -käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa sisältyy vaihtotaseeseen, joten tilasto muodostaa osan Suomen maksutasetta. Maksutasetilastointi perustuu Suomen lakisääteisiin velvoitteisiin tuottaa ja raportoida maksutasetilastoa Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan komission asetus N:o 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF). Tilastotietoja käytetään myös kansantalouden tilinpidon ulkomaat -sektorin tietojen tuottamisessa.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Ulkomaankauppa on tapahtuma, jossa Suomessa sijaitseva ja ulkomailla sijaitseva taloudellinen toimija (esim. yritys) käyvät kauppaa. Tavaroiden ja palveluiden viennistä syntyy tuloa. Tavaroiden ja palveluiden tuonnista syntyy menoa. Tilasto kattaa kaikkien Suomen kansantalouteen kuuluvien toimijoiden väliset tavaroihin ja palveluihin liittyvät transaktiot ulkomaille sijoittuneen talousyksikön kanssa. Maksutaseessa tavara- tai palvelutransaktio perustuu taloudellisen omistajuuden muutokseen. Tilasto sisältää myös konsernien sisäisen tavara- ja palvelukaupan.

Tullin mukainen tavarakauppa mittaa Suomen rajat ylittävää tavarakauppaa. Se perustuu Euroopan yhteisön lainsäädäntöön, jossa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Yhdistyneiden kansakuntien tilastotoimiston kansainvälisen tavarakaupan tilastoja koskevat suositukset (IMTS-manuaali).

Maksutaseen mukainen tavarakauppa perustuu puolestaan omistajuuden vaihtumiseen. Maksutaseen mukaiset tavarakaupan tietojen pohjana käytetään Tullin mukaisen tavarakaupan tietoja, mutta siihen tehdään BPM6-manuaalin mukaisia käsitteellisiä muutoksia. Muutokset sisältävät tavaroiden kuljetukseen liittyvän CIF-FOB-vähennyksen, välityskaupan lisäyksen, valmistuttamiseen liittyvät lisäykset ja poistot sekä muut tavarakaupan lisäykset ja poistot, kuten alustoimitusten tuonnin, palautukset, salakuljetuksen ja yksityishenkilöiden käymän verkkokaupan.

Palveluiden erittelyt perustuvat MSITS 2010 -manuaalin EBOPS 2010 palveluluokitukseen.

Palvelut on luokiteltu seuraavasti ja joidenkin palveluerien nimet muuttuivat 22.9.2017 alkaen

- Tuotannolliset palvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut
Uusi nimi: Huolto- ja korjauspalvelut, muualla luokittelemattomat
- Kuljetus
- Matkailu
- Rakentaminen ja projektitoimitukset
- Vakuutus- ja eläkepalvelut
- Rahoituspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut
Uusi nimi: Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualla luokittelemattomat
- Vanha nimi: Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut
Uusi nimi: Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut
- Muut liike-elämän palvelut

- Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat julkishallinnon palvelut
Uusi nimi: Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualla luokittelemattomat

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilaston laatimiseen käytetään suoraa tiedonkeruuta ja muista taloustilastoista johdettua tietoa. Tulli kerää tiedot Suomen rajan ylittävästä tavaroiden ulkomaankaupasta sekä julkaisee ulkomaankauppatilastot. Tilastokeskus kerää tai johtaa kansainvälisen palvelukaupan sekä ulkomailta ulkomaille tapahtuvan tavarakaupan tiedot.

2.1 Tavarat

Maksutaseen mukaisessa tilastoinnissa tavarantuonnin arvot muutetaan Tullin tilastoimista CIF-arvoisista maksutaseen FOB-arvoiksi, jolloin rahdin ja vakuutuksen osuus tavarantuonnista siirretään kuljetus- tai vakuutusmenoihin. Lisäksi tuontiin lisätään alustoimitukset, joihin kuuluvat muun muassa satamissa ja terminaaleissa hankitut tavarat ja polttoaineet. Maittain jaetuissa tavarakauppatiedoissa vienti on tilastoitu määräämään, tuonti EU-alueelta lähetysmaan ja tuonti EU:n ulkopuolelta alkuperämaan mukaan.

Tulli kerää rajat ylittävän tavarakaupan tilastoinnissa tarvittavat tiedot. Tiedot Suomen kaupankäynnistä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa saadaan tullausjärjestelmästä. EU:n sisäisestä kaupasta tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain Intrastat-järjestelmän mukaiset tilastotiedot Tullille.

Tavarat kattavat irtaimen omaisuuden, jonka omistus siirtyy yhdessä maassa olevalta yksiköltä toisessa maassa olevalle yksikölle. Rajat ylittävä kauppatavara kirjataan maksutaseessa markkina-arvoon (FOB) ja siitä poistetaan rajat ylittävät tavarat joissa ei tapahtu omistajuuden muutosta.

Välityskauppa, ulkomailta ulkomailta valmistutettavaksi ostetut tavarat ja ulkomaille myyty tavara, joka on valmistettu ulkomailta kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa, kuten myös alustoimitusten tuonti. Yksityishenkilöiden verkkokauppa ja salakuljetus johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2 Palvelut

Palvelut ovat sellaisen tuotannollisen toiminnan seurausta, joka muuttaa niitä kuluttavien yksiköiden olosuhteita tai edistää tuotteiden ja rahoitusvarojen vaihdantaa. Palvelut eivät yleensä ole erillisiä eriä, joihin voisi kohdistua omistusoikeuksia, ja yleensä palvelua ja palvelun tuottamista ei voi erottaa toisistaan.

2.2.1 Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelu

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa tiedustellaan suomalaisten yritysten käymä palveluiden ulkomaankauppa. Tiedustelu kattaa tuotannolliset palvelut, muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut, kuljetuksen, rakentamisen ja projektitoimitukset, rahoituspalvelut (pl. FISIM), muualla luokittelemattomat henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut, muut liike-elämän palvelut sekä henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut.

Tiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tiedot kootaan neljännesvuosi- ja vuositiedonkeruulla suoraan yrityksiltä. Neljännesvuositiedusteluun valitaan noin 1 000 palveluiden ulkomaankaupan merkittävintä yritystä, jotka edustavat tilastossa itseään. Vuositiedustelu kattaa noin 2 000 yritystä, jotka valitaan tiedusteluun satunnaisesti. Satunnaisotos on ositettu ulkomaalaisomisteisuuden, henkilöstömäärän ja toimialan perusteella. Otostiedot korotetaan kattamaan tiedustelun ulkopuolelle jäävät yritykset. Vastaamattomien itseään edustavien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

2.2.2 Matkailu

Matkailuerään tilastoidaan kaikki muut matkasta aiheutuvat menot kuin maiden väliset kuljetukset, jotka luetaan kuuluvaksi kuljetuserään. Matkailuerään kuuluviksi luetaan myös risteilyistä, kausi- ja rajatyöntekijöistä sekä ulkomaisesta opiskelusta ja sairauenhoidosta aiheutuneet menot. Menojen osalta tilasto perustuu suomalaisten matkailu -tilastoon ja tulojen osalta majoitustilastoon sekä menetelmälliseen arvioon.

2.2.3 Kuljetus

Kuljetuspalvelut kattavat meri-, ilma- ja muiden liikennemuotojen henkilö- ja rahtikuljetuksen sekä niitä palvelevan toiminnan, joka sisältää mm. alusten maksamat ahtaus-, satama-, väylä- ja luotsimenot. Lisäksi kuljetuspalvelut kattavat posti- ja kuriiripalvelut. Kuljetusrahtitulot ovat suomalaisten varustamojen, lentotai kuljetusyhtiöiden ulkomaisten tavaroiden kuljetuksista ansaitsemia tuloja. Vastaavat menot ovat ulkomaisille kuljettajille maksettuja kuljetusmenoja.

Huomattava kuljetustuloerä on ulkomaisilta matkailijoilta saatu kuljetustulo, joka jakautuu merikuljetustuloon ja lentokuljetustuloon. Vastaavat menot ovat suomalaisten ulkomaisille kuljetusyriyksille maksamia menoja.

Kuljetuspalveluiden tulot kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa. Meri- ja lentoliikenteen rahtikuljetusmenot perustuvat Tullin mukaiseen tavarakauppaan tehtävään CIF-FOB -muunnokseen. Tieliikenteen rahtikuljetusmenot sekä posti- ja kuriiripalveluiden menot perustuvat palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedusteluun. Muut kuljetusmenot johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2.4 Muut palvelut

Tiedot ulkomaisista vakuutustuloista ja -menoista saadaan Finanssivalvonnan toteuttamasta vuosikyselystä. Kyselyssä ovat mukana kaikki Suomessa vakuutuksia myyvät yritykset. Tavaravakuutusta koskevat tiedot perustuvat pääosin Tullin määrävuosittain toteuttaman tavarakaupan rahti- ja vakuutuskyselyn tuloksiin. Lisäksi suomalaisilta yrityksiltä tiedustellaan palvelukyselyn yhteydessä niiden ulkomailta hankkimia vakuutuspalveluja.

Muualla luokittelemattomien julkishallinnonpalveluiden tiedot johdetaan kansantalouden tilinpidossa, kuten myös rahoituspalveluihin kuuluva FISIM, yksityishenkilöiden käymä sähköinen verkkokauppa sekä harmaa talous.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutasetilastojen laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on kiinnitetty suurta huomiota käytännön kyselykehikkojen määrittelyyn ja rekisterien tarkkuuteen. Tietojen oikeellisuutta ja tarkkuutta tarkastellaan säännöllisesti. Suomen tilastot ovat herkkiä juuri kehikko- ja mittausvirheiden suhteen, koska Suomessa on kansantalouden kokoon verrattuna erittäin suuria kansainvälisiä yrityksiä.

Vuosikyselyihin perustuvat tiedot arvioidaan tilastovuoden neljännesvuositilastoihin. Siten tietojen saanti täydentyy ajan mittaan, mikä saattaa johtaa huomattaviin korjauksiin tilastoissa. Tulli korjaa kuukausittaisia ulkomaankauppätietoja vähitellen tilastovuotta seuraavan vuoden kevääseen saakka.

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastauskatoon sekä yli- ja alipeittoon. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palveluiden määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedustelun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmistä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosittaiset tiedot julkaistaan samaan aikaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston kanssa eli noin 11 viikon viiveellä kunkin neljänneksen päättymisestä. Vuositiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syksyyn mennessä, kun kaikki perustiedot on saatu. EKP:n ja Eurostatin korjausrytmin mukaan suurimmat korjaukset tehdään aina maaliskuun ja syyskuun lopussa. Tuolloin korjataan kaikki edellisen vuoden neljännesvuositiedot, jotta ne saadaan yhteneviksi korjattavien vuositason lukujen kanssa.

Myös päättynyttä vuotta edeltävän vuoden tietoja korjataan. Luvut tulevat lopullisiksi yli kahden vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://stat.fi/til/tpulk>.

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/tpulk/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastoa laaditaan kansainvälisten tilastostandardien ja IMF:n maksutasekäsikirjan (6. painos vuodelta 2009) mukaisesti, mikä takaa tilaston vertailukelpoisuuden. Lisäksi käytetään Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia, jotka ovat linjassa maksutasekäsikirjan kanssa. Uuden tilaston julkaisu alkoi kesällä 2016.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osaksi johdettu muista tilastoista. Tullin julkaisemien ulkomaankauppa- ja Tilastokeskuksen julkaiseman tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilaston välillä on eroja. Tulli julkaisee rajat ylittävän tavarakaupan, kun taas tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa ulkomaankauppa perustuu omistajuuden vaihdokseen. Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa kattaa kaikki sektorit ja palvelut.

Lisätietoja

Risto Sippola 029 551 3383

Terhi Tulonen 029 551 3604

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa 2018, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2343-4228 (pdf)